

Vardes Købstadsjubileum 575 år

Middelalderfestival 31. august – 3. september 2017

Forord:

I 1442 bekræftede kong Christoffer af Bayern Varde Bys købstadsrettigheder, det er i år 575 år siden. Byen er ganske vist ældre, men året 1442 markerer på mange måder et vigtigt skel i byens historie.

Købstadsjubilæet skal naturligvis markeres. Fejringen foregår i dagene 31. august - 3. september med "middelalder" som tema. Middelalderen har inspireret til et væld af spændende oplevelser og aktiviteter for hele familien.

Torsdag og fredag foregår i Varde midtby, hvor temaet frit fortolkes af kommunes kulturinstitutioner og byens foreninger. Den autentiske middelalderstemning kan du opleve lørdag og søndag blandt riddere og middelalderfolk på markedspladsen ved Varde Å.

Vi håber, I sætter et kryds i kalenderen og vil være med til at gøre Vardes købstadsfejring både festlig og folkelig.

Venlig hilsen

Erik Buhl

Borgmester i Varde Kommune

Torsdag den 31. august:

Historisk byvandring for skoler:

Hvorfor er der ikke fortov i Nicolai Kirkestræde? Hvor ligger Vardes ældste hus? Og er det virkelig sandt, at næsten hele byen engang brændte ned?

Vardemuseerne LÆRING udbyder byvandring for skoleklasser i forbindelse med købstadsjubilæet. Iført 7-kantens middelalderdragter bevæger vi os rundt i de gamle gader, hvor vi støder på fortidens spor og fortæller spændende historier og anekdoter.

Målgruppe: 3-5 klassesetrin

Kl. 09.30 – 10.30 og kl. 11.00 – 12.00

Sted: Vi mødes foran det gamle rådhus på Varde Torv.

[Skriv her]

Deltagelse er gratis. Tilmeld jer hos Anja: ah@vardemuseum.dk (først til mølle)

Åbent kalkmalerværksted for børnehaver

Hvordan arbejdede de gamle kalkmalere? Hvilke motiver malede de?

Prøv at male mens du ligger ned, står på en stige eller med en meget lang pensel. Museet åbner værkstedet, så du har mulighed for at arbejde, som dem der udsmykkede kirker i middelalderen.

Kl. 10.00-14.00

Sted: Museum Frello, Kirkepladsen.

Arrangør: Varde Museum

Typografisk workshop for voksne: Gutenbergs Værksted.

Gutenberg revolutionerede verden, da han i 1440'erne opfandt en trykkesmeknik, der gjorde bøger og viden tilgængelig for langt flere. I dag er typografiske tryk populære i boligen pga. trykkesnes smukke bogstaver, dybe farve og flotte overflade.

Gratis – billetbestilling på vardebib.dk/detsker

Kl. 18-21.00

Sted: Varde Bibliotek

Arrangør: Varde Bibliotek

Historisk familiebyvandring i Varde:

Hvorfor er der ikke fortov i Nicolai Kirkestræde? Hvor ligger Vardes ældste hus? Hør om dengang byen næsten brændte ned?

Vi fortæller om ting, du ikke vidste om den 575 år gamle købstad. Både store og små bliver iklædt 7-kantens middelalderdragter, inden turen går ud i de gamle og snoede gader.

Tilmelding ikke nødvendig.

Kl. 19.00-20.00

Sted: Vi mødes foran Det Gamle Rådhus på Torvet og slutter på Sct. Nikolai Kirkeplads

Arrangør: Varde Museerne

Mester Peder's ild- og gøglershow.

Mester Peder lokker, under larm og højtskrydende lovprisning af egne evner, publikum til den tidligere kirkeplads. "Luk eders møer inde og find mønsterne frem", for her kan du opleve et hylende morsomt historisk gøglershow og dramatisk ildshow.

Kl. 20.00-20.30

Sted: Sct. Nikolai Kirkeplads

Arrangør: Børn og læring

[Skriv her]

Middelalderens Ånd med middelaldersuppe!

Tag med 575 år tilbage i tiden - til middelalderen. Forestil dig hvordan livet så ud for vardenseren på den tid? Hvilken betydning havde tingene? Hvordan opfattede man verden, da Vestkysten var handelsvejen til resten af verdenen.

Filosof Carsten Friberg vil sammen med dig og de andre gæster udforske middelalderens ånd. For hvem ved, hvordan livet var? Der serveres gratis suppe ved bålet.

Kl. 20.00-21.00

Sted: Sct. Nikolai Kirkeplads ved bålet.

Arrangør: ProVarde

Mandskoret Zelo synger i tasmørket.

Iført munkekutter vil koret i den sene aften synge og ramme stemningen og ånden ved resterne af Sct. Nicolai Kirke, som var en del af Vardes middelalder. De kraftige herrestemmer vil få tankerne til at flyve henover tiden nu og dengang.

Kl. 21.30

Sted: Sct. Nikolai Kirkeplads

Arrangør: Varde Udviklingsråd

Alle dagene under middelalderfestivalen kan du på Sct. Nikolai Plads se billeder af den oprindelig altertavle og læse historien om den tidligere Sct. Nikolai Kirke.

Fredag den 1. september – Late Night i Varde by

Åbent kalkmalerværksted for skoler

Hvordan arbejdede de gamle kalkmalere? Hvilke motiver malede de?

Prøv at male mens du ligger ned, står på en stige eller med en meget lang pensel. Museet åbner værkstedet, så du har mulighed for at arbejde, som dem der udsmykkede kirker i middelalderen.

Kl. 10.00-14.00

Sted: Museum Frello, Kirkepladsen.

Arrangør: Varde Museerne

[Skriv her]

Købstadsjubilæum og middelaldergøgl i børnehøjde.

”På Torvet møder børnene den gamle middelaldergøgler Mester Peder, der på ægte historisk vis vil underholde og fornøje børnene med gag og løjer. Derudover vil Varde Kommunes børnehavebørn optræde med optog iført hjemmelavede kostumer, sang og teater”.

Kl. 9.30 – ca. 10.30

Sted: Varde Torv

Arrangør: Børn og Læring – Varde Kommune

Historisk byvandring

Følg med museumsinspektør Lars Chr. Bentsen og hør om nedrevne kirker, bondeoprør, borge, konge, bønder og brande. Sct. Jacobi Kirke er byens eneste, synlige mindesmærke fra middelalderen, men i byens topografi, arkæologien og de skriftlige kilder gemmer sig flere spændende historier.

Kl. 13.00-14.00

Sted: Vi mødes på Varde Torv v. Sct. Jacobi Kirke

Arrangør: Varde Museerne

Overskrift: ”Street Food” - åbent madtelt med langbord

Kom og få en anderledes madoplevelse, når vi samler restauratører og cafeer under samme telhtag og inviterer til ”Street Food” med boder der sælger forskelligt middelalderinspirerede mad, drikkevarer, delikatesser og specialiteter til både børn og voksne.

Kl. 17.00-22.00

Sted: Varde Torv

Arrangør: Varde Handel i samarbejde med medlemmerne: Warwick, Vinspecialisten, Slagteren Mad med mere, Spiseriget, Samstyrkens Pølsebod og Hjorthøj

Form din egen jydepotte i ler

Der blev lavet og solgt mange jydepotter i middelalderens Varde. Form din egen jydepotte i ler. Vi inspireres af middelalderens traditioner v. kunstner Per Ottesen

Kl. 15.15-17.15

Sted: Varde Torv

Arrangør: Musik og Billedskolen

Musikskoleeleverne spiller op

Musik & Billedskolens elever skaber hyggelig middelalderstemning på Torvet.

Kl. 15.15-16.15

Sted: Varde Torv

Arrangør: Musik & Billedskolen

[Skriv her]

Konferencier: Ole Gudmundsen

Familiekoncert med Sigurd Barrett.

Sigurd Barrett og band spiller sig op gennem 128.000 års dansk historie. Undervejs møder vi konger, kulturpersonligheder og helt almindelige børn – alt set fra et klogt og sjovt barneperspektiv: Var det stenet at leve i stenalderen? Fik Christian Den Fjerde mon svenskerne ned med nakken?

Sigurds Danmarkshistorie er et af de største danske formidlingsprojekter til børn, og det består bl.a. også af et tobindsværk, der kan lånes på biblioteket.

Gratis og ingen tilmelding.

Kl. 16.30

Sted: Varde Torv

Arrangør: Varde Bibliotek

Åbning af købstadsjubilæet v. Vardes borgmester Erik Buhl

Tale v. Erik Buhl og overrækkelse af jubilæumsgave malet af kunstneren Niels Rønne Jønsson, som var elev ved Vardes æresborger Otte Frello.

Kl. 17.30

Sted: Varde Torv

Arrangør: Kultur og Fritid

Virelai og Valmune – kædedans og middelaldermusik

De autentiske og folkelige middelalderbands sætter gang i festivalen med stærk og livsbekræftende musik og sang på Torvet. Oplev deres energi når de spiller på eksotiske instrumenter som jødeharpe, skalmeje, drejelire, slagtpøj og meget andet. Kl. 20.30 sætter Virelai gang i Vardes største kædedans siden middelalderen. Er du frisk?

Kl. 15.00-22.00

Sted: Varde Torv og rundt i gågaderne.

Kultur og Fritid

[Skriv her]

Folkedans

Dansen har udviklet sig hen over tiden. Varde Folkedanseforening viser et udsnit af de danse, som læner sig op af gamle traditioner, hvor dansen var en naturlig del af samværet og festen.

Kl. 18.15-18.45

Sted: Varde Torv ved Torvegade

Arrangør: Varde Kommune

Middelalderens Ånd

Tag med 575 år tilbage i tiden - til middelalderen. Forestil dig hvordan livet så ud for vardenseren på den tid? Hvilken betydning havde tingene? Hvordan opfattede man verden, da Vestkysten var handelsvejen til resten af verdenen. Filosof Carsten Friberg vil sammen med dig og de andre gæster udforske middelalderens ånd. For hvem ved hvordan livet var?

18.00-19.00

Sted: Varde Torv ved bålet.

Arrangør: ProVarde

Foredrag – ”Fra bondeoprør til købstad”

Med afsæt i tiden før Varde blev tilkendt købstadsprivilegiet, fortæller historiker Gert Ravn om en by, der på grund af modstrid med lovgivning gav husly til oprørske borgere og bønder og derfor mistede sine privilegier for at generhverve dem tre år senere i 1442.

Ingen tilmelding.

Kl. 19.00-20.00

Sted: Den store trappe på Det Gl. Rådhus

Arrangør: ProVarde

Middelalderandagt i det fri.

Sct. Nikolaj Kirke, der er viet til den hellige Nikolaj, blev nævnt i bøgerne første gang i 1300 tallet. I forbindelse med 575 års jubilæet afholder Varde Menighedsråd og sognepræst Morten Thaysen en aftensgudstjeneste i ruinerne fra kirken, der blev nedbrudt i 1809. Musik ved organist Chr. Blom Hansen og Varde Blæseorkester.

Kl. 19.00-19.30.

Sted: Sct. Nikolai Kirkeplads.

Arrangør: Varde Menighedsråd

Rap..Hip Hop...Freestyle...nutidens kampsprog

Den esbjergensiske, erfarne og kendte rapper One Hand underholder med rablende raphistorier og imponerende improvisationer. Han suppleres af ungdomsskolens elever, der vil battle og fighte mod hinanden og publikum og vise hvad de har arbejdet med hen over sommeren.

Kl. 19.30—20.30

Sted: Varde Torv – scenen.

Arrangør: Varde Ungdomsskole

[Skriv her]

"5klarinetter"

Oplev klarinetkvintettens repertoire af folkemusik med middelaldertema. Hør deres arbejde med, i musikken at udnytte de mange klang- og variationsmuligheder som klarinetten rummer.

Kl. 21.00-21.30

Sted: Varde Torv – scenen

Arrangør: Varde Handel

Mord i Varde Købstad – nattevandring

Med afsæt i middelalderen efter 1104, tages du med på en natvandring. Der vil være udpegning og beretning om byens voldsomme liv med mord, gabestok, arrest og skanse. Hvis du er heldig, hører du de levende begravede sukke ved de nedlagte kirkegårde.

Kl. 21.00-22.30

Mødested: Det Gl. Rådhus på Torvet

Arrangør: ProVarde

I øvrigt fredag:

Hestevognskørsel, ansigtsmaling, ildshow ved ild-tæmmeren, rappelling ned af Sydbanktårnet og flere spændende aktiviteter ved byens butikker.

Arrangør: Varde Handel

Lørdag og søndag den 2.-3 september 2017

Program og indhold på pladsen ved Varde Å:

Tidspunkt Lørd. 2.9.	Indhold	Sted	Tidspunkt Søn. 3.9.
10.30 13.30 14.30	<p>Mester Peder og ildknægten</p> <p>Historisk Hatteteater– men fortvivl ikke hvis du ikke nåede det – der er altid middelalder gøgleri og lege-aktiviteter fra de rigtig gamle dage ved Mester Peder og Ildknægtens telte.</p> <p>Ildshow med Mester Peder og Ildknægten</p> <p>Ildknægten inviterer til dyst med Mesteren - Nu skal det afgøres, er det mesteren eller ildknægten der puster højest?</p>	<p>I børneområdet ved Mester Peder og Ildknægtens telt</p> <p>Opvisningspladsen</p>	10.30 13.30 15.30
11.00 13.00 15.00	<p>Mikkel Langbue fortæller</p> <p>Lasse Kopat, Giftblanderne fra Visby, Sorte Karen, Skæve Hans og Det Ondes Dusin er blandt de figurer, Mikkel Langbue fortæller om. De gale middelalderhistorier er baseret på virkelige hændelser. Hver fortælletime varer ca. 30 min. og er for både børn og voksne.</p> 		-
Hele dagen	<p>Barberkirurgen fortæller – Åbent telt</p> <p>Bartskæreren (Barberkirurgen) var middelalderens læge, der med brændejern, igler, urter og knive kurerede alskens dårligdomme. I Warwicks lejr kan du høre om og opleve middelalderens interessante og overraskende begreber om lægevidenskab.</p> 	I Warwicks lejr	Hele dagen

[Skriv her]

<p>11.00 12.00 13.00</p>	<p>Æ Skiiv - sejltur og formidling på Varde Å Varde opstod måske allerede i vikingetiden – ingen ved helt hvornår, men Varde er vokset frem tæt ved åen hvor der var en fin anløbsplads for skibe, og hvor landevejstrafikken havde et betydningsfuldt vade- eller overfartssted. Ta med på en tur med Æ skiiv og hør mere ...</p>	<p>Ved P-pladsen v/ Torvegadebroen</p>	<p>11.00 12.00 13.00</p>
<p>11.30 14.30</p>	<p>Totalteater med 7 kanten – Hwa Fatter Gjør 7-kanten, Danmarks største amatørteater, giver sit bud på hvad der vil ske, hvis en jyd overtager handlingen i H.C. Andersens fortælling om "Hwa fatter gjør". Følg med handelsmanden i teaterstykket gennem Varde by's historiske gader. Mød desuden både husdyr og middelalderborgere på turen gennem Varde by. Instruktør: Jens Jager</p> 	<p>Start på opvisningspladsen og rundt om i Varde by</p>	<p>11.00 14.00</p>
<p>12.00 15.30</p>	<p>Kampshow med Lupus Tempus Ægte riddere fra middelalderen trækker sværdene og kæmper en indædt kamp for.... En ungmø eller? I Lupus Tempus's lejr vil du også kunne høre mere om soldaterne og riddernes liv.</p> 	<p>Opvisningspladsen</p>	<p>12.30 15.00</p>

[Skriv her]

13.30	<p>Modeshow fra middelalderen Lokale modeller går CATWALK og viser højeste mode i middelalderen. Modeshowet er krydret med sjove anekdoter om datidens konger og dronninger m.fl.</p>	Opvisningspladsen	11.30
14.00	<p>Gøgl og middelaldermusik med Ramashang "Kære godtfolk! Herskaber og dameskaber og alle der måtte skabe sig der imellem"</p> <p>Det er Ramashangs velkomst til publikum. Glæd jer til at opleve gøgl og musik i skøn forening, når Jakob Skov Søndergård spiller på stort og småt, Jonas Lindh på flot og mærkeligt, Tommy Blaabjerg Lange på kort og godt og Lars Højvang Rasmussen på vådt og tørt med mad som inspiration</p> 	Opvisningspladsen	13.00
	<p>De Nordjyske Lejesvende – totalteater og formidling Ved De Nordjyske Lejesvende ved man aldrig hvad der vil ske eller hvem der kommer på besøg. Byvagter og skatteopkrævere indfinder sig på markedspladsen, og selvfølgelig bliver der startet et rigtigt middelalder kroslagsmål på den lokale kro. Internt strid/blodfejder soldaterne imellem kan vi nok heller ikke undgå under belejringen af Varde. Skøgespil på opvisningspladsen hvor gruppens skøge bliver anholdt og I kan se hvordan en offentlig afstraffelse i middelalderen foregik.</p> 	Ved lejerer Opvisningspladsen	14.00

[Skriv her]

På pladsen:

Boder:

Rundt om på pladsen vil der være boder, hvor der blandt andet kan købes mjød, købstadsøl, honning, brændte mandler og andet knas og meget mere

Børneområdet:

I børneområdet vil der både lørdag og søndag fra kl. 12 – 15 være trække ture på heste v/ Fredensberg Hestecenter, sjov og leg ved **Mester Peder og Ildknægten** og hyggelige og uhyggelige historier ved **Mikkel Langbue**

Håndværk og formidlingsområdet:

Ved **Smeden og hans kone** er omdrejningspunktet formidling. Kik ind til smedens kone og hør historierne om bl.a. middelalderens tro/overtro, pilgrimsfærd, relikvier, rosenkransen, toiletgrej, og meget andet. Udover at fortælle arbejder hun med historisk brikvævning, nålebinding og fremstilling af forskellige snøre. Oplev smeden i arbejde – og se hvordan det hårde jern ved opvarmning bliver blødt, og kan formes til det, som smeden havde tænkt. Har du ondt i tænderne, er det også smeden, du skal gå til. Hør smeden fortælle om de tænder han har trukket ud, og om den respekt og ærefrygt der altid har knyttet sig til smeden.

Vesterhavsvæverne har brugt hele foråret til at væve til dette marked – kom og se hvad de har lavet. Du kan selv sætte dit fingeraftryk på et vævet kunstværk, som efter købstadsfejringen skal stå på Kulturspinderiet.

Hos **Jomfru Anna** kan du få et indblik i middelalderens ikonmaleri. Hør og se hvordan tøjet blev syet og broderet og oplev plantefarvning på nær hold. Jomfru Anna viser malerkunstens oprindelige teknikker fra middelalderen. Du kan blandt andet købe plantefarvet garn, bivokslys og materialer til broderi.

Sport i middelalderen:

I middelalderen gik adlen på jagt med bue og pil – mest for sportens skyld men også for at få mad på bordet. Bueskytterne i Varde viser, hvad de kan, og du kan også prøve at skyde med bue og pil i sportsområdet.

I flere af lejrene kan du hører om middelalderens brug og pasning af våben.

Arbejdende værksteder:

Rundt om på pladsen finder du forskellige arbejdende værksteder, hvor du kan prøve selv eller købe fantastiske råvarer.

[Skriv her]

Til bagsiden:

Gode tilbud under hele jubilæet

Shop gode tilbud i den autentiske og hyggelige 575 års gamle Købstad. Mærk den nærværende puls, find både niche- og kædebutikker og et stort udvalg af charmerende caféer og restauranter, der kan stille behovet for både den lille og store sult.

Butikkernes åbningstider:

Torsdag den 31/8 kl. 10-17.30,

fredag den 1/9 kl. 10-22,

lørdag den 2/9 kl. 10-15.

Søndag lukket.

Vardehandel.dk

Arrangører:

I samarbejde med:

Varde Ungdomsskole, Varde Kirke, (foreningerne når de er helt på plads)

Hvor andet ikke er anført, er aktiviteterne gratis.

Facebook: Varde Fest- og Kulturuge

[Skriv her]